

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ЖӘНЕ
ӘЛЕУМЕТТІК ДАМУ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ И СОЦИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ҚОСТАНАЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ КОЛЛЕДЖІ
КОСТАНАЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ КОЛЛЕДЖ

Бекітемін
ОЖ жөніндегі директордың
орынбасары
2018 ж.

**СТУДЕНТЕР ҮШІН ПӘН БОЙЫНША ОҚУ ЖҰМЫС
БАҒДАРЛАМАСЫ (СИЛЛАБУС)**

**УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА ДИСЦИПЛИНЫ ДЛЯ СТУДЕНТОВ
(СИЛЛАБУС)**

пән:
«КӘСІБИ ҚАЗАҚ ТІЛІ»
дисциплина:
«ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЙ
КАЗАХСКИЙ ЯЗЫК

МАМАНДЫҚ:

0305000 «ЗЕРТХАНАЛЫҚ ДИАГНОСТИКА»

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ:

0305000 «ЛАБОРАТОРНАЯ ДИАГНОСТИКА»

БІЛІКТІЛІГІ 0305013 «МЕДИЦИНАЛЫҚ ЛАБОРАНТ»

КВАЛИФИКАЦИЯ 0305013 «МЕДИЦИНСКИЙ ЛАБОРАНТ»

«Кәсіби қазақ тілі» пәнінің оқу бағдарламасы (силлабус) оқу жұмыс бағдарламасы негізінде құрастырылып, педагогикалық кеңесінің отырысында қаралған.

20 16 ж. «29» май № 1 Хаттамасы.
Қостанай медициналық колледжінің директорымен бекітілген.

«Зертханалық диагностика» мамандығының білім алушыларына арналған «Кәсіби қазақ тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасын (силлабусын) Жайсанбаева А.С., Жумабаева К.Е., Мухамеджанова М.А. әзірлеген.

Студенттерге арналған пәннің оқу бағдарламасы (силлабус) ізгелендіру пәндері пән әдістемелік комиссияның отырысында талқыланды / Обсужден на заседании предметной методической комиссии н.5

«29» май 20 16 ж. Хаттама/ Протокол № 1

Пән әдістемелік комиссиясының төрайымы

Председатель предметно- методической комиссии

1. ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР

Пән оқытушылары жөнінде мәліметтер:

Жайсанбаева А.С., біліктіліктің жоғары деңгейдегі бірінші санатты оқытушысы

Жумабаева К.Е., біліктіліктің жоғары деңгейдегі жоғары санатты оқытушысы
Мухамеджанова М.А., біліктіліктің жоғары деңгейдегі жоғары санатты оқытушысы

Байланыс ақпараты: (тіл дайындығы кабинеті № 407 каб., қосымша сабактар мен кеңес беру сабактары әр сейсенбі, сәрсенбі және бейсенбі сайын 15-00 -ден 16-00-ға дейін).

Пәннің саясаты:

Студенттер міндетті түрде:

- 1 *Теориялық сабактарына кестеге сәйкес студенттер кешікпей, уақытылы қатысуга міндетті. Дәріс кезінде ұялы телефондары сөндіріліп тұруы туіс.*
2. *Сабакты себепсіз қалдырмау керек, қалдырган сабактардың тақырыптарын қосымша сабак сағаттарында тапсыру. Қалдырган сабакты өткөн үшін бөлімшие менгерушісінің рұқсат қағазын әкеп тапсыру.*
3. *Қалдырган сабактарды оқытушымен белгіленген уақытында тапсыру.*
4. *Сабакқа дайындықтарын уақытылы жасап, оқытушының талаптарын орындау.*
5. *Қажетті жағдайлда графикке сәйкес қосымша сабактары мен оқытушының кеңес берулеріне қатысу.*

II. ОҚУ УАҚЫТЫНЫҢ БӨЛІНУІ
РАСПРЕДЕЛЕНИЕ УЧЕБНОГО ВРЕМЕНИ

Барлық сағат Всего часов	144		
Теориялық сабактар Теоретические занятия	144		
Лабораториялық практикалық сабактар Лабораторные, практические занятия	-		
Модулдердің саны Количество модулей	3		
Дифференциялдық сынақ Дифференцированный зачет (указать семестр)	-		
Емтихан Экзамен (указать семестр)	II		
Мемлекеттік емтихан Государственный экзамен	-		
Семестрлер бойынша / По семестрам	Барлығы	Теор.	Прак.
I семестр	102	102	-
II семестр	42	42	-
III семестр			-
IV семестр			-
V семестр			-
VI семестр			-

2.1 Кіріспе

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Қазақстан халқына Жолдауында: «Біздің міндетіміз – 2017 жылға қарай мемлекеттік тілді білетін қазақстандықтардың саны 80% дейін жетуі керек, ал 2020 жылға қарай олар кемінде 95% құрауы тиіс», -деген болатын. Осы орайда мемлекеттік тілді дамыту, тілді жоғары деңгейде менгеру, тіл саясатын халықта насиҳаттау әрі тілді кәсіби бағытта оқыту мақсатында көптеген жұмыстар жүргізіліп жатыр.

Кесіптік қазақ тілі пәнінің бұл типтік бағадарламасы еліміздегі медициналық орта кесіптік оқу орындарының орыс тілді топтарында қазақ тілін оқып-үйрену үшін жасалған. Бағадарламаны жасау барысында «Тіл туралы Зан», «Тілдерді қолдану мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы», Қазақстан Республикасының жалпыға міндетті Білім стандартының «Кесіптік орта және арнаулы орта білім», сондай-ақ «Типтік және жұмыс бағдарламаларды құрастырудың ҚР Білім министрлігінің ережесі» негізге алынды.

Қазақ тілі Қазақстан республикасының мемлекеттік тілі. Ал мемлекеттік тілді менгеру баршамыздың парызымыз. Тілді барлық сала мамандары да жеткілікті дәрежеде білуі тиіс. Әсіресе, болашақ медицина мамандарының Елбасымызы Н.Ә.Назарбаев атап көрсеткендегі үш тілді барынша жоғары деңгейде менгеру қажет. Халықпен тығыз қарым-қатынас жасайтын медицина мамандарының олармен сөйлесу барысында тек сөйлеу тілін үйрету мен қатар мамандық тілін де қалыптастыруы керек.

2.2 Пәнді оқытудың мақсаттары: медициналық орта оқу орындарында пәнді оқытудағы мақсат болашақ орта буынды медицина мамандарын тәжірибелік жұмыс кезінде науқас адамдармен тез тіл табыса алу, әсіресе ауру түрлерін, оның алғашқы белгілерін, аурудың сипаттамасын және оның алдын алу шараларын, дәрігердің тағайындаған емін дұрыс орындауды науқасқа жеткілікті, түсінікті дәрежеде түсіндіріп бере алуға үйретіп, сөйлеу мен жазу дағдыларын менгерту болып табылады.

2.3 Пәнді оқытудың міндеттері:

- қазақ тілінің өзіне тән төл дыбыстарды дұрыс менгеріп, оқу барысында дұрыс оқып, дұрыс жазуға бейімдеу;
- қазақ тіл білімінің орыс және басқа да тілдермен салыстырып, саралап үйрету;
- қазақ тіл білімінің грамматикасын, фонетикасы мен лексикасын, морфологиясы мен синтаксисінің өзіне тән негізгі қағидаларын, зандылықтарын менгерту;
- ол ерекшеліктерді дұрыс қолдана білуге үйрету;
- күнделікті түрмис-тіршілікте, әсіресе кәсіби ортада мемлекеттік тілде, яғни қазақ тілінде қарым-қатынас жасай білуге дағыландыру;

- мемлекеттік тілде іс қағаздарын дұрыс әрі сауатты толтыруға дайындау;
- қазақ тіліндегі шағын шығармалар мен мақалаларды оқып-түсіне білуге баулу;
- аударма жасау дағдыларын менгерту;

2.4 Оқытудың соңғы нәтижесі

БК-1	Оқу	
	БК-1.1	Өзін өзі дамыту: оқуды. Кәсіптік дамуды ұзак мерзімде жоспарлау дағдыларын игерген, кәсіпке және өзінің әлеуметтік міндеттеріне тұрақты, он қозқарас қалыптасқан.
	БК-1.2	Ақпарат: ақпаратты жинау әдістемесін, жиналған ақпаратты талдау және бағалау әдістемесін менгерген.
	БК-1.3	Компьютерлік технология: жұмысында және өзін дамыту барысында қазіргі ақпараттық білім алу технологияларын қолданады.
БК-2	Этика	
	БК-2.1	Этикалық қағидаттар: кәсіптік этикалық күндылықтарды дәріптейтінің, әлеуметтік – мәдени дайындығын көрсетеді.
	БК-2.2	Жұмыс орны эстетикасы: еңбек қауіпсіздігі және өндірістік санитария талаптарын сақтап, жұмыс орнын үйымдастыра алады.
БК - 3	Коммуникациялар және қызмет	
	БК-3.1	Коммуникативтік дағдылар: Қоғамда адамдар арасында қарым – қатынас жасаудың адамгершілік нормаларын біледі; Халықтың түрлі әлеуметтәк топтарымен тиіді коммуникацияны көрсете біледі.

2.5 Пәнаралық байланыстар (ретроперспективті, перспективті)

Ретроперспективті: қазақ тілі, орыс тілі, әлеуметтік-экономикалық пәндер.

Перспективті: жалпы кәсіптік және арнайы пәндер.

2.6 Пәннің қысқаша мазмұны

1 тарау. Тіл және қоғам. Қазақстан медицинасы. Медицина және қоғам. Фонетика. Лексика.

- ✓ Қоғамдағы мемлекеттік тілінің орны, мәртебесі туралы мәлімет беру. Қазақ тілінің медицина саласында қолдану туралы жалпы мағлұмат. Фонетика туралы түсінік беру.
- ✓ Мемлекеттік тіл дамыту бағдарламасымен танысып, тіл туралы өз ойларын қысқаша айтып беру. Берілген сөз тіркестерінің конструкцияларын қолданып, шағын мәтін жазу. Сөйлем түрлерін ажырату. Тақырып бойынша сөйлем түрлерін құрастыру.
- ✓ Қазақстан Республикасы ел басшысының тілдердің ұштығырылығы туралы сөздерімен таныстыру. Қазіргі заманда тілдерді білу қажеттегі туралы мәлімет беру. Үш тілдік сөздіктерімен, тілашарларымен таныстыру.
- ✓ Жаңа сөздермен таныстыру. Қазақстан медицинасының дамуы туралы мағлұмат. Реферат қорғау. Сөйлем құрастыру, әңгімелу. Дыбыстар туралы түсінік беру.
- ✓ Салауатты өмір салтын сақтау – денсаулықтың кепілі. Салаутты өмір салтын насихаттау туралы мәлімет беру. Дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы. Дыбыстар туралы түсінік беру. Дыбыстардың класификациясын білу. Дауысты дыбыстар түрлері. Тілдегі 12 дауысты дыбыс.
- ✓ Денсаулықты бағалап, сақтау туралы айтып өту. Берілген сөз тіркестерінің конструкцияларын қолданып, шағын мәтін жазу. Ауызекі сөйлеу тілін жетілдіру. Дауыссыз дыбыстардың қатысына қарай: ұян, қатаң және ұнді дыбыстар болып бөлінуі.
- ✓ Адам денсаулығының қоғамдағы рөлі. Буын түрлерін ажырату. Дауысты дыбыстардың буын құрауы. Дауысты дыбыстар жуан әрі жіңішке болып бөлінуі, сөз тұлғалары бірыңғай жуан не бірыңғай жіңішке айтылуы (сигармонизм).
- ✓ Тақырып бойынша әңгімелу. Денсаулыққа есірткінің зияны мол екенін түсіндіріп, осы туралы ойларын тындау. Бір - бірімен тақырып бойынша әңгімелесу. Сөйлем туралы түсіндіру.
- ✓ Жаңа сөздермен танысу. Өз ойын білдіруге қажеттілікке қатысты қарапайым синтаксистік конструкцияларды менгеру. Өз күн тәртібін жоспарлай білу.
- ✓ Оқу орны туралы өз ойларын қысқаша айтып беру. Берілген сөздер мен сөз тіркестері арқылы медициналық колледж туралы әңгіме құрастыра білу. Берілген сөз тіркестерінің конструкцияларын қолданып, шағын мәтін жазу. Сөйлем түрлерін ажырату. Тақырып бойынша сөйлем түрлерін құрастыру. Тасымалдау ережелерін менгеру.

- ✓ Медициналық мекемелер туралы. Берілген сөз тіркестерінің мәтін жазу. Сөздің тұра және аудиоспалы мағыналары туралы ереже.
- ✓ Медициналық мекемелер туралы. Берілген сөз тіркестерінің мәтін жазу. Сөздің тұра және аудиоспалы мағыналары туралы ереже.
- ✓ Медициналық мекемелер туралы. Берілген сөз тіркестерінің мәтін жазу. Сөздің тұра және аудиоспалы мағыналары туралы ереже.
- ✓ Медициналық мекемелер туралы мәліметтер. Берілген сөз тіркестерінің конструцияларын қолданып, шағын мәтін жазу. Қазақ тіліндегі сөз таптары туралы мағлumat.
- ✓ Медициналық мекемелер туралы мәліметтер. Берілген сөз тіркестерінің конструцияларын қолданып, шағын мәтін жазу. Қазақ тіліндегі сөз таптары туралы мағлumat.
- ✓ Жаңа сөздермен және сөз тіркестерімен таныстыру. Берілген тақырыпқа сұхбатты құрастыру, оны жалғыстыра білу. Болашақ мамандықтары туралы түсінік-пікірлерін кеңейту. «Денсаулық - зор байлық» деген даналық сөзді түсініп, ойларды айта білуге дағдыландыру.
- ✓ Медициналық мекемелер туралы. Берілген сөз тіркестерінің конструцияларын қолданып, монолог құру. Зат есімнің грамматикалық категорияларын білу.
- ✓ Медициналық мекемелер туралы. Берілген сөз тіркестерінің конструцияларын қолданып, монолог құру. Зат есімнің грамматикалық категорияларын білу.
- ✓ Жаңа сөздермен және сөз тіркестерімен таныстыру. Берілген тақырыпқа сұхбатты құрастыру, оны жалғыстыра білу. Сын есім туралы мағлumat.
- ✓ Халық емі туралы түсінік беру. Халық медицина мен ресми медицинаның айырмашылықтары. Жаңа сөздермен танысу. Сан есім туралы түсінік беру.
- ✓ Медициналық әмблеманың шығу тарихымен таныстыру. Мамандыққа сай терминдердің қазақша баламасын дұрыс пайдалана білу. Грамматикалық тақырыпқа байланысты тапсырмаларды, жаттығуларды орындау.
- ✓ Жаңа сөздермен және сөз тіркестерімен таныстыру. Берілген тақырыпқа сұхбатты құрастыру, оны жалғыстыра білу. Қазақша ауру атаулары туралы мәлімет беру.
- ✓ Халық емі туралы түсінік беру. Халық медицина мен ресми медицинаның айырмашылықтары. Жаңа сөздермен танысу. Есімдік.
- ✓ Жаңа сөздермен және сөз тіркестерімен таныстыру. Берілген тақырыпқа сұхбатты құрастыру, оны жалғыстыра білу. Қазақша ауру

атаулары туралы мәлімет беру. Ауру түрлерімен таныстыру. Есімдіктің түрлері.

- ✓ Көне замандағы емші-дәрігерлер туралы атап өту. Гиппократ туралы мағлұмат беру. Қазақ тіліндегі жалғаулар.
- ✓ Белок туралы қазақ тілінде мағлұмат алу. Оның пайдасы, адам ағзасына әсері туралы әңгімелей. Ғылыми баяндамалар оқып, аудару. Медициналық терминдерімен танысу. Жіктік жалғаулар туралы түсінік.
- ✓ Наркотик деген сөздің мағынасы. Наркотиктың әсері қандай, оның түрлері қандай екендігінің түсіндіру. Тәуелдік жалғау.

2 Тарау.

Адамның дене құрылышы – біркелкі жүйе. Ауру түрлері.

- ✓ Адамның ардақты атын түсіндіру. Қоғамдағы адамның қадір - қасиетін құрметтеу. Медицинада жалпы адамға мейірімділікпен, жанашарлықпен қарауы. Етістік туралы түсінік.
- ✓ Денсаулық туралы мақал- мәтелдермен танысу. Денсаулық туралы мәтіндермен таныстыру. Денсаулыққа пайдалы заттары туралы мәлімет беру. Денсаулыққа зиянды әдеттерден аулақ болу керек екені туралы мәлімет беру. Етіс туралы түсінік.
- ✓ Жеке бастың гигиенасы-денсаулықтың кепілі. Жеке бастың гигиенасын насиҳаттау туралы мәлімет беру. Гигиена сақтаудың пайдасы туралы айтып түсіндіру. Шылаудың түрлері бойынша мысал келтіру.
- ✓ Мәтіннен адамның құрылымымен танысу. Мәтін арқылы адам ағзаларының қазақша атауларымен таныстыру. Жаңа сөздермен таныстыру. Сөз тіркесін білу.
- ✓ «Денсаулығыңды шында» сөзінің түсінігін беру. Тақырып бойынша қысқаша мәлімет беріп, ойларын тындау. Тіл байлықтарын тақырып арқылы молайту.
- ✓ Сөз тіркестерінен сөйлем құрастырып, жазғызу және олардың түрлерін айтқызу
- ✓ Тақырып бойынша мағлұмат беру. Таза ауаның денсаулыққа пайдасы. Сөз байлықтарын молайту. Сөз тіркесі бола алмайтындар.
- ✓ Қазақстанның экологиясы бойынша мағлұмат беру. Табиғаттың адам денсаулығына әсері. Экологияның нашарлығы адам денсаулығына қандай әсер тигізеді. Сөз тіркесінің лексика-грамматикалық мағынасы.
- ✓ Адам дұрыс таматану керек екенін түсіндіру. Дұрыс тамақтану туралы мәтіндермен танысу. Журналдағы баяндамаларды оқып, аудару. Тақырып бойынша баяндауышты пайдаланып, сөйлемдер құрастырып, мысалдарын көрсету.

- ✓ Қоршаған ортаның денсаулыққа тиетін әсері. Адам ағзасына табигат аясы қандай әсер етеді екенін түсіндіру. Сөйлемнің тұрлаусыз мүшелері туралы түсінік.
- ✓ Мәтіннен адамның тыныс жүйесімен танысу. Мәтін арқылы адам ағзаларының қазақша атауларымен таныстыру. Кәсіптік тіл байлықтарын тақырып арқылы молайту. Сөз тіркестерін құрастырып, жазғызу және олардың түрлерін анықтау.
- ✓ Тұмау туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Сөйлемнің тұлаусыз мүшелері.
- ✓ Ринит ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Жалғаулықсыз құрмалас сөйлем. Бронхит ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Толықтауыш.
- ✓ Пневмония ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Пысықтауыш.
- ✓ Туберкулез ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Қарсылықты сабактас құрмалас сөйлем.
- ✓ Жалпы жұқпалы аурулар туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Оқшау сөздер.
- ✓ Вирусты гепатит А ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Төл сөз. Автор сөзі. Төлеу сөз.
- ✓ Қан айналу жүйесі туралы, қан тамырлары мен жүрек құрылышы туралы түсінік беру. Салалас құрмалас сөйлем.
- ✓ Гипертония ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Жалғаулықсыз құрмалас сөйлем.
- ✓ Қантты диабет туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Сабактас құрмалас сөйлем.
- ✓ Анемия немесе қаназдық туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Шартты бағындықты.
- ✓ Мәтіннен адамның эндокриндік жүйесімен танысу. Мәтін арқылы адам ағзаларының қазақша атауларымен таныстыру. Кәсіптік тіл байлықтарын тақырып арқылы молайту.
- ✓ Қарсылықты бағындықты сөйлемдерді біліп ажырату.

3 - Тарап. Аурулар түрлері.

- ✓ Желшешектің ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Қимыл сын – бағыныңқы.
- ✓ Ас қорыту жүйесі туралы түсінік. Ас қорыту – өте күрделі үрдіс.
- ✓ Мәтіннен адамның тірек-қимыл жүйесімен танысу. Мәтін арқылы адам ағзаларының қазақша атауларымен таныстыру. Кәсіптік тіл байлықтарын тақырып арқылы молайту.
- ✓ Зәр шығару жүйесінің қызметі туралы түсінік. Зәр шығару жүйесінің құрылышы туралы мәлімет беру. Бүйректің құрылышы мен қызметі. Құрмалас сөйлем.
- ✓ Дәрумендер туралы мағлumat. Дәрумендердің маңызы. Қандай тағамдарда болатынын, жетіспеушілігі неге шалдықтыратынын білу. Арапас құрмалас сөйлем.
- ✓ Жаңа сөздермен таныстыру. Тақырып бойынша белсенді лесиканы менгерту. Жедел жәрдем автокөліктің ішіндегі медициналық аспаптар мен зақымданған адамға қажетті құрал- жабдықтардың атауын білу. Себеп - салдар бағыныңқы.
- ✓ Бас сақинасы ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Көп құрамды құрмалас сөйлемнің түрлері.
- ✓ Мәтіннен адамның жүйке жүйесінің құрылышымен танысу. Мәтін арқылы адам ағзаларының қазақша атауларымен таныстыру. Жаңа сөздермен таныстыру. Пунктуация. Нұкте.
- ✓ ЖИТС - ауруы туралы мағлumat. Аурудың сипаттамасы, оның белгілері. Емдеу жолдары. Алдын алу шараларын білу. Қос нүктенің қойылатын орындары.

4 Тарау. Медицина қызметкерлерінің кәсіптік біліктілігі. Медицина саласындағы іс жүргізу.

- ✓ Өміrbаян жазу. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Тырнақша.
- ✓ Деректер мен формуляр үлгілері. Өміrbаян жазу. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Тырнақша.
- ✓ Зертханашы мамандығының маңыздылығын түсіндіру, міндеттері туралы айтып өту. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Көп нұкте.
- ✓ Өміrbаян жазу. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Тырнақша.
- ✓ Өміrbаян жазу. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Тырнақша.

- ✓ Түйіндеме жазу. Улгіге қарап толтыру. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Тура және ауыспалы сөздің мағынасы.
- ✓ Түйіндеме жазу. Улгіге қарап толтыру. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Тура және ауыспалы сөздің мағынасы.
- ✓ Өтініш жазу. Улгіге қарап толтыру. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Қолдану аясы шектеулі сөздер.
- ✓ Қолхат, сенімхат толтыру.. Улгіге қарап толтыру. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау.
- ✓ Келісімшарт толтыру. Улгіге қарап толтыру. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Стильдің түрлері. Фылыми стиль.
- ✓ Хаттама жазу. Өтініш жазу. Улгіге қарап толтыру. Тақырып бойынша сөздерімен және сөз тіркестерімен таныстыру. Сөздіктерімен жұмыс жасау. Стильдің түрлері. Фылыми стиль.

2.7 Тақырыптық жоспар.

Тақырыптар	Сағ. саны
Мемлекеттік тіл және қоғам. Фонетика.	2
Мемлекеттік тілдің өркендеуі. Дыбыстар.	2
Мемлекеттік тілдің үштүғырлығы.Дыбыстар.	2
Қазақстандағы медицинаның дамуы. Дыбыстар.	2
Салауатты өмір салты. Дауысты дыбыстар	2
Менің денсаулығым. Дауыссыз дыбыстар.	2
Жаны саудың – тәні сау.Буын.	2
Зиянды әдеттерден аулақ бол. Сөйлем.	2
Менің күн тәртібім.Сөйлем түрлері.	2
Біздің медициналық колледж.Тасымал.Екпін.	2
Емдеу мекемелері.Тасымал.Екпін.	2
Емхана. Сөз мағыналары.	2
Емханада. Сөз мағыналары.	2
Аурухана. Сөз таптары.	2
Ауруханада. Сөз таптары.	2
Ауруханаға науқасты қабылдау. Сөз таптары.	2
Дәріхана. Зат есім.	2
Дәріханада. Зат есімнің түрлері.	2
Лабораториялық зертхана. Сан есім.	2
Қазақтың халық медицинасы. Сан есім.	2
Медициналық эмблема.Сан есімнің түрлері.	2
Қазақша ауру атаулары. Сан есімнің түрлері.	2
Халық емі. Есімдік.	2
Ауру түрлері. Есімдіктің түрлері.	2
Медицина атасы - Гиппократ. Жалғаулар.	2
Белок – өмір арқауы. Жіктік жалғаулар.	2
Наркотик деген не? Тәуелдік жалғау.	2
№ 1 модуль бойынша бақылау.	2
Адам деген – ардақты ат. Етістік.	2
Өз денсаулығыныңды сақтаңыз.Етіс.	2
Жеке бастың гигиенасы.Шылау.	2
Адам ағзасы мен қоршаган орта.Сөз тіркесі.	2
Денсаулығыңды шында.Сөз тіркесінің түрлері.	2
Таза ауа - жанға дауа.Сөз тіркесі бола алмайтындар.	2
Экология және адам денсаулығы.Сөз тіркесінің лексика- грамматикалық мағынасы	2

Дұрыс тамақтану. Баяндауыш.	2
Денсаулық және қоршаған орта. Сөйлемнің түрлаусыз мүшелері.	2
Тыныс алу жүйесі. Баяндауыш.	2
Тұмау. Сөйлемнің түрлаусызы мүшелері.	2
Ринит. Анықтауыш.	2
Бронхит. Толықтауыш.	2
Пневмония. Пысықтауыш.	2
Туберкулез. Сөйлемнің бірыңғай мүшелері.	2
Жұқпалы аурулардан сақтану жолдары. Оқшашу сөздер.	2
Вирусты гепатит А. Төл сөз. Автор сөзі. Төлеу сөз.	2
Жүрек қан-тамыр жүйесінің аурулары.. Салалас құрмалас сөйлем.	2
Гипертония. Жалғаулықсыз құрмалас сөйлем.	2
Қантты диабет. Сабактас құрмалас сөйлем.	2
Анемия немесе қан аздық. Шартты бағыныңқы.	2
Эндокриндік жүйе. Қарсылықты бағыныңқы.	2
№ 2 модуль бойынша бақылау	2
Балалар аурулары. Желешешек. Қымыл-сын бағыныңқы.	4
Ас қорыту жүйесі. Қымыл-сын бағыныңқы.	2
Тірек-қымыл жүйесі. Мезгіл бағыныңқы.	4
Зәр шығару жүйесі. Құрмалас сөйлем.	2
Дәрумендер пайдасы. Аралас құрмалас сөйлем.	2
Жәдел - жәрдем көрсету. Себеп-салдар бағыныңқы.	2
Бас сақинасы. Көп құрамды құрмалас сөйлемнің түрлері.	2
Жүйке жүйесі. Пунктуация. Нұктес.	2
ЖИТС - өте қауіпті дерпт. Қос нұктес.	2
Іс қағаздар. Құжаттарды топтастыру.	2
Деректер мен формуляр үлгілері.	2
Зертханашиның міндеттері. Көп нұктес.	2
Өмірбаян. Тырнақша.	2
Өмірбаян. Тырнақша.	2
Түйінде. Тура және ауыспалы сөздің мағынасы.	2
Түйінде. Тура және ауыспалы сөздің мағынасы.	2
Өтініш. Қолдану аясы шектеулі сөздер.	2
Қолхат. Сенімхат.	2
Келісімшарт толтыру. Ғылыми стиль.	2
Хаттама. Ғылыми стиль.	2
№ 3 модуль бойынша бақылау.	2

2.8

ӘДЕБИЕТ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ҚҰРАЛДАРЫ ЛИТЕРАТУРА И СРЕДСТВА ОБУЧЕНИЯ

НЕГІЗГІ:

1. Ш.Бектұров, А. Бектұрова. Казахский язык для всех. Алматы, 2004ж.
2. Ы. Маманов. Қазақ тілі. Алматы, 1988ж.
3. С.Дүкенбаев, Ә.Садуақасова. Қазақ тілі. Алматы, 1990ж.
4. Р.Е. Қамзебаева. Қазақ тілін үйренушілерге грамматикалық минимум. Астана, 2001ж.
5. Б.Мұрзалина, С.Нұркеева. Қазақ тілі. Алматы, 1998ж.
6. Б.Ж. Доскеева. Қазақ тілі. Алматы, 2013 ж.
7. Қамзебаева Р.К., Күзембаева А.Т., Асылбаева М.А. Қазақша үйренейік. Астана, 2001ж.
8. Б.Бекжанов, К.Замзебай. Қазақ тілін оқыту. Астана, 2012ж.
9. Қ. Ибрагимов, Б.Базарғалиева. Қазақ тілі. Алматы, 2007ж.
10. К.Аяпбергенова. Қазақ тілі. Алматы, 1995ж.

ҚОСЫМША:

1. К.Жұнісбекова. Казахско-русский словарь – минимум для студентов. Алматы, 1998ж.
2. Б.Исмағұлова, Э.Ережепова. Оқушыларға, студенттерге арналған қазақша – орысша, орысша-қазақша сөздік. «Аруна». Алматы, 2002 ж.
3. Ш.Бектұров, А. Бектұрова. Карманный самоучитель казахского языка. Алматы, 2000ж.
4. Қ. Бектаев. Үлкен қазақша – орысша сөздік. «Алтын қазына», 2001ж.
5. Қазақша – орысша, орысша – қазақша терминологиялық сөздік / Медицина. Алматы, 2000 ж.

ОҚЫТУ ҚҰРАЛДАРЫ:

1. Оқулықтар, оқу құралдар, стандарттар
2. Электрондық аппаратура және компьютерлік техника, фантомдар, мулдаждар
3. Электрондық оқыту ресурстары: мультимедийлық презентациялар, электрондық тесттер, электрондық оқулықтар және оқу құралдар, интернет-ресурстар
4. Бақылау-өлшеу материалдары: тесттер, жағдаяттық есептер
5. Құжаттамның үлгілері
6. Кестелер, сұлбалар, диаграммалар

2.9 Бақылау түрлері

Мамандықтың аталуы Наименование специальности	Пәнді оқығандағы семестрлер Семестры изучения дисциплины	Бақылау нысандары Формы контроля
0305000 «Зертханалық диагностика»	I	КМ-1, КМ-2,
0305000 «Лабораторная диагностика»	II	КМ-3, емтихан

2.10 ТІЛДЕРДІ ОҚЫТУ БОЙЫНША БІЛІМ АЛУШЫЛАР ЖҰМЫСТАРЫН БАҒАЛАУ БЕЛГІЛЕРІ

Жазбаша жұмыстарды бағалау белгілері

Жазбаша жұмыстар үшін (бақылау жұмыстар, тест жұмыстар, сөздік диктанттар) баға дұрыс жауаптар пайызына қарағанда шығарылады (ҚР БФМ м.а. 2008 жылғы 5 наурыздағы № 109 Бұйрығымен бекітілген, білім беру үйімдің мемлекеттік аттестаттауын өткізу және үйымдастыру жайындағы Нұсқаулықтың негізінде)

- «2» бағасы** - 60% кем
- «3» бағасы** - 60%-дан 74% дейін
- «4» бағасы** - 75%-дан 87% дейін
- «5» бағасы** - 88%-дан 100% дейін.

- ✓ Шығармашылық жазбаша жұмыстар (хаттар, шығармалардың әр түрлері, эссе, жобалық жұмыстар соынқ ішінде топтарда) бес **белгілер** бойынша бағаланады:

1. *Мазмұны* (жұмыс көлемін орындау, тақырыбына сәйкестігі, тапсырмадағы барлық көрсетілген аспектілер көрсетілген ме, сөйлеудің стильдік рәсімдеуі тапсырма типіне сәйкес келеді, дәлелдеуі сәйкес деңгейде, сырайлыштың нормалар сақталған).

2. *Жұмысты үйымдастыру* (сөз сөйлеудің жүйелігі, сәйкес деңгейде логикалық байланыс құралдарын пайдалану, сөз сөйлеу форматын ұстану және мәтінді абзацтарға бөлу);

3. *Лексика* (сөздік қор қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес келеді);

4. *Грамматика* (қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес әр түрлі грамматикалық құрылымдарды пайдалану);

5. *Орфография және пунктуация* (орфографиялық қателердің жоқтығы, пунктуацияның бас ережелерін сақтау: сөйлемдер бас әріппен жазылады, сөйлемнің соңына нұктесе, сұрау немесе леп белгісі қойылады, осымен қатар үтірлерді қоюдың негізгі ережелерін сақтау).

«5»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Коммуникативтік міндет толық орындалды. ✓ сөз сөйлеуі жүйелі, логикалық байланыстың құралдары пайдаланған, сөз сөйлеу форматы сақталған және мәтін абзацтарға бөлінген. ✓ лексика қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес келеді. ✓ қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес әр түрлі грамматикалық құрылымдар қолданылған,
------------	---

	<p>грамматикалық қателер мұлдем жоқ немесе коммуникативті міндеттің шешілуіне кедергі жасамайды.</p> <p>✓ Орфографиялық қателер жоқ, пунктуация ережелері сақталған: сөйлемдер бас әріппен жазылған, сөйлемнің сонында нұкте, сұрау немесе леп белгісі қойылған, осымен қатар үтірлерді қоюдың негізгі ережелері сақталған.</p>
«4»	<p>✓ коммуникативтік міндет толық орындалды.</p> <p>✓ сөз сөйлеуі жүйелі, логикалық байланыстың құралдары пайдаланған, сөз сөйлеу форматы сақталған және мәтін абзацтарға бөлінген.</p> <p>✓ лексика қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес келеді, бірақ маңызды емес қателер бар.</p> <p>✓ қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес әр түрлі грамматикалық құрылымдар қолданылған, грамматикалық қателер коммуникативті міндеттің шешілуіне азғантай кедергі жасайды.</p> <p>✓ азғантай орфографиялық қателер, пунктуация ережелері сақталған: сөйлемдер бас әріппен жазылған, сөйлемнің сонында нұкте, сұрау немесе леп белгісі қойылған, осымен қатар үтірлерді қоюдың негізгі ережелері сақталған.</p>
«3»	<p>✓ коммуникативтік міндет орындалды.</p> <p>✓ сөз сөйлеуі жүйелі емес, логикалық байланыстың құралдары дұрыс пайдаланбаған, мәтін абзацтарға дұрыс бөлінбegen, бірақ сөз сөйлеу форматы сақталған.</p> <p>✓ лексика кейбір жерлерде адекватты емес пайдаланған.</p> <p>✓ дөрекі грамматикалық қателер бар.</p> <p>✓ азғантай орфографиялық қателер, пунктуация ережелері кейбір жерлерде сақталмаған: сөйлемдердің барлығы емес бас әріппен жазылған, барлық сөйлемдердің сонында нұкте, сұрау немесе леп белгісі қойылған, осымен қатар үтірлерді қоюдың негізгі ережелері сақталмаған.</p>
«2»	<p>✓ коммуникативтік міндет орындалмаған.</p> <p>✓ сөз сөйлеуі жүйелі емес, логикалық байланыстың құралдары пайдаланбаған, мәтін абзацтарға бөлінбegen, сөз сөйлеу форматы сақталмаған.</p> <p>✓ көп лексикалық қателер бар.</p> <p>✓ көп грамматикалық қателер бар.</p> <p>✓ көп орфографиялық қателер, пунктуация ережелері сақталмаған: сөйлемдердің барлығы емес бас әріппен жазылған, барлық емес сөйлемдердің сонында нұкте, сұрау немесе леп белгісі қойылмаған, осымен қатар үтірлерді қоюдың негізгі ережелері сақталмаған.</p>

Ауызша толық жауаптарды бағалау белгілері (монологиялық сөз сөйлеулер, өз сөзімен айту, диалогтар, жобалық жұмыстар, с.і. топтарда)

Ауызша жауаптар бес **белгілер** бойынша бағаланады:

1. *Мазмұны* (сөз сөйлеу көлемін сақтау, тақырыпқа сәйкестігі, тапсырмада көрсетілген барлық аспектілерді айту, әңгімені стильдік рәсімдеу, дәлелдеу, сыпайлыштық нормалары сақталған).
2. *Әңгімелесушімен өзара қатынас* (логикалық жағынан әңгімені жүргізу шеберлігі, репликаларды айтқанда кезекшілікті сақтау, әңгімелесушінің сұрақтарына дәлелденген және толық жауаптар беру, әңгімені бастау және ары қарай жалғастыру іскерлігі, осымен қатар кедергі болса оны қарай жалғастыру: қайта сұрау, нақтылау);
3. *Лексика* (сөздік қор қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес келеді);
4. *Грамматика* (қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес әр түрлі грамматикалық құрылымдарды пайдалану);
5. *Айтылуы* (ағылшын тілінің дыбыстарын дұрыс айту, сөздердегі екпінді дұрыс қою, сөйлемдерде дұрыс интонацияны қою).

«5»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Сөз сөйлеу көлемі сақталған. Сөз сөйлеу тақырыпқа сәйкес; тапсырмада көрсетілген барлық аспектілер көрсетілген, әңгіменің стильдік рәсімдеуі тапсырма типіне сай келеді, дәлелдеуі жақсы деңгейде, сыпайлыштық нормалары сақталған. ✓ Әңгімелесушінің репликаларына адекватты кәдімгідей реакциясы. Қойылған коммуникативтік міндеттерді шешу үшін сөйлеу инициатива көрінеді. ✓ Лексика қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес келеді. ✓ Қойылған міндетке және тілді оқудың осы жылғы талаптарына сәйкес әр түрлі грамматикалық құрылымдар қолданылған. ✓ Сирек кездесетін грамматикалық қателер коммуникацияға кедергі жасамайды. ✓ Сөйлегенің кәдімгідей қарқынмен айтылады, дөрекі фонетикалық қателер жоқ.
«4»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Сөз сөйлеу көлемі толық емес. Сөз сөйлеу тақырыпқа сәйкес; тапсырмада көрсетілген кейбір аспектілер көрсетілмеген, әңгіменің стильдік рәсімдеуі тапсырма типіне сай келеді, дәлелдеуі кейбір кезеңдерде сәйкес деңгейде жасалған емес, бірақ сыпайлыштық нормалары сақталған. ✓ Коммуникация шамалап қындау. ✓ Лексикалық қателер білім алушы сөйлеуінің қабылдауына шамалап әсер етеді.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Грамматикалық қателер білім алушы сөйлеуінің қабылдауына шамалап әсер етеді. ✓ Мезгілдеп, кідіріспен сөйлейді. Кейбір сөздерде фонетикалық қателер жіберіледі (орысқа сәйкес ағылшын фонемаларды ауыстыру). Жалпы интонациясы ана тілінің әсер етуімен ескертілген.
«3»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Сөз сөйлеу көлемі толық емес, ол толық көлемінде тақырыпқа сай келмейді; тапсырмада көрсетілген кейбір аспектілер көрсетілмеген, әңгіменің стильдік рәсімдеуі тапсырма типіне толық көлемінде сай келмейді, дәлелдеуі сәйкес деңгейде жасалған емес, сырайлыштық нормалары сақталмаған. ✓ Коммуникациясы қындаған, білім алушы сөйлеу инициативасын көрсетпейді. ✓ Студент дөрекі лексикалық қателерді көп жіберген. ✓ Білім алушы дөрекі грамматикалық қателерді көп жіберген. ✓ Сөйлеуі фонетикалық қателері көп болғанымен шамалап қабылданады. Интонациясы ана тілінің әсер етуімен ескертілген.
«2»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Студент тапсырма мәнін түсінбейді. Тапсырмада көрсетілген аспектілер ескерілмеген. ✓ Коммуникативтік міндет орындалмаған. ✓ Студент сөйлей алмайды. ✓ Сөйлеуін түсінуге мүмкін емес.

Оқуды менгергенің бағалау белгілері

Оқуды менгергенің негізгі көрсеткіші оқыған мәтіннен ақпаратты түсінген дәрежесі болып табылады. Өмірде біз ақпаратты түсіну бойынша әр түрлі міндеттермен мәтіндерді оқымыз. Осыған орай мындағы сөйлеу міндеттері бар оқу түрлерін ажыратады, ол мәтіндегі бар негізгі фактілерді және негізгі мазмұнның түсінуі, мәтіндегі бар ақпаратты толық түсіну, мәтінде немесе мәтіндерде бізге қажетті немесе тапсырылған ақпаратты табу. Шетел тілді оқудың практикалық мақсаты оқылып жатқан тілдегі қарым қатынасты менгеруі болып табылады, студент мәтін ішінен ақпаратты түсіну дәрежесі бойынша бір бірінен ажырасатын оқудың барлық түрлерін менгеруге тиісті: оқу, оқып жатқаның негізгі мазмұнын түсінуімен (әдістемеде оны таныстыру деп атайды), оқу, мазмұнды толық түсінуімен, (зерттеп оқу) қажетті немесе қызықтыратын ақпаратты таңдаумен оқу (қарап шығу). Жоғарыда аталған оқу түрлерінің әр қайсысымен байланысты шеберліктердің тексеруін бөлек жүргізуі анық.

Оқығанның негізгі мазмұнын түсінуімен оқу (тәнису)

Оқу жылдамдығы

«5»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ түпнұсқа мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі ойды ажырату, негізгі фактілерді анықтау, контекстен немесе сөз құру элементтері бойынша немесе ана тілмен сәйкестігі бойынша таныс емес сөздердің мәні туралы түсініп қалу. ✓ оқу жылдамдығы студент ана тілінде оқытын жылдамдықпен салыстырғанда шамалап бәсендеген.
«4»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ түпнұсқа мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі ойды ажырату, бөлек фактілерді анықтау. Тілдік болжам жеткіліксіз дамыған, кейбір таныс емес сөздердің түсінуіндегі қыыншылықтар. ✓ оқу қарқыны ана тілімен салыстырғанда бәсендеген.
«3»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ оқығанның негізгі мазмұны шамалап түсініксіз, мәтінде фактілердің азғантай көлемін ажырата алады, тілдік болжам мүлдем дамымаған . ✓ оқу қарқыны ана тілімен салыстырғанда бәсендеген.
«2»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ мәтін түсініксіз немесе мәтіннің мазмұны дұрыс емес түсінілген, белгілі фактілерді іздегендеге мәтінде жұмыс жасай алмайды, таныс емес лексиканы түсінбейді. ✓ оқу қарқыны ана тілімен салыстырғанда бәсендеген

Мазмұның толық түсінуімен оқу (зерттеу)

5»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Білім алушы күрделі емес түпнұсқа мәтінді толық түсінді (публицистикалық, ғылыми-көпшілік; нұсқаулық немесе туристік проспектінен үзіндіні), осында оқып жатқанды түсіну үшін бағытталған барлық таныс тәсілдерді қолданды (мәндік түсіну, талдау)
4»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ мәтінді толығымен түсінді, бірақ талай рет сөздікпен қолданды.
3»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ мәтінді толық түсінген жоқ, оны мәндік өндеу тәсілдерін менгерген жоқ.
2»	<ul style="list-style-type: none"> ✓ студент мәтінді түсінген жоқ, қыындықпен сөздікте таныс емес сөздерді таба алады.

Қызықтыратын немесе қажетті ақпаратты табуымен оқу (қарап шығу)

«5»	✓ Білім алушы қыын емес түпнұсқа мәтінді тез қарап шыға алады (поздердің жүру кестесін, аз мәзірді, телехабарлар бағдарламасын) немесе бір неше шағын мәтіндерді және дұрыс сұрап жатқан мәтінді таңдау.
«4»	✓ Мәтінді тез қараса да, студент тек қана сұраған ақпараттың 2/3 бөлігін табады.
«3»	✓ Егер студент берілген мәтінде (берілген мәтіндерде) сұрап жатқан ақпараттың 1/3 бөлігін тапса.
«2»	✓ Білім алушы мәтіннің мәнін мулдем түсінбейді.

Естігенің түсіну (аудирование)

Айтылған жатып мәтіндерді естігінде түсінудің негізгі айту міндеті студентке берілген немесе негізгі ақпаратты айырып білуі болып табылады.

«5» бағасы негізгі фактілерді түсінген, өзіне қажетті маңызды ақпаратты беліп айтып жасаған студентке қойылады (мысалы, ауа райы болжамынан, хабардандырудан, радио және телехабардан бағдарламасынан), контекст бойынша таныс емес сөздердің маңызы туралы түсінді, қойылған міндетті шешу үшін ақпаратты пайдалана алды. (мысалы, сол немесе басқа радиохабарды).

«4» бағасы барлық емес негізгі фактілерді түсінбеген студентке қойылады. Коммуникативті міндетті шешкенде ақпараттың 2/3 бөлігін пайдаланды.

«3» бағасы білім алушы тек қана мәтіннің 50 % түсінді екенін дәлелдейді. Бөлек фактілерді дұрыс түсінбеген. Алдына қойылған коммуникативті міндетті толық емес шеше алды.

«2» бағасы егер студент мәтіннің 50 % кем түсінді және мәтіннен негізгі фактілердің жартысынан кемін түсінді. Алдына қойылған сөйлеу міндетті шеше алмады.